

Naar een eenvoudige kostprijsberekening bij azalea

© AVBS

Weinig sierteeltbedrijven doen op een correcte manier aan kostprijsberekening. Het PCS stelde daarom een vereenvoudigd kostprijsberekeningsmodel op voor de azaleateelt. Dit is nu vrij beschikbaar.

Dieter Blancquaert, PCS

De reden waarom die kostprijsberekening nog geen algemene ingang heeft gevonden is de complexiteit ervan. In het kader van een provincieproject vereenvoudigde het PCS deze berekeningen zodat bedrijven deze makkelijker kunnen toepassen.

Kostprijsberekeningen als basis

Sinds enkele jaren zet het PCS sterk in op kostprijsberekening en rentabiliteit in de sierteelt. In 2019 werd dan ook de Adviesdienst Rentabiliteit & Vermarketing opgericht, die de bedrijven ondersteunt op bedrijfseconomisch vlak. Concreet gebruikt de adviesdienst hiervoor als basis gedetailleerde kostprijsberekeningen van de verschillende teelten op de bedrijven. Van daaruit wordt gekeken hoe de rentabiliteit van teelten en het bedrijf verhoogd kan worden.

Per tijd en per vierkante meter

De moeilijkste factor bij de kostprijsberekeningen is het toewijzen van algemene bedrijfskosten (verzekeringen,

energie, boekhouding ...) aan de partijen. Dit gebeurt in de meeste gevallen aan de hand van de €/week-m² bij korte teelten en €/jaar-ha bij lange teelten. Hierbij worden eerst de type teeltlocaties (containerveld, koude serre, stekserre ...) bepaald. Vervolgens worden de boekhoudkundige kosten doorlopen en toegewezen aan deze locaties.

Twee soorten kosten

De kosten zijn in te delen in twee categorieën: kosten die algemeen voor het gehele bedrijf in rekening dienen gebracht te worden en kosten die specifiek voor een bepaalde type(s) teeltlocatie(s) gelden. Op die manier heeft elke teeltlocatie een eigen €/week-m², waarmee verder gerekend kan worden. Ervaring leert dat er slechts een beperkt aantal locatiespecifieke kosten zijn, zoals bijvoorbeeld infrastructuurverzekeringen, energie (elektriciteit en verwarming) en investeringen. Dit schept mogelijkheden om kostprijsberekening te vereenvoudigen door te modeleren.

Azalea: veel verhuizen

Azalea werd als eerste uitgekozen om kostprijsberekening te vereenvoudigen. De teelt is vrij complex en dat vertaalt zich ook in een heel complexe manier om de kostprijs te berekenen. De €/week-m² betekent immers dat in de kostprijsberekening een nieuwe fase begint wanneer de teelt verandert van teeltlocatie of wanneer de dichtheid van de planten per m² wijzigt. Bij de teelt van azalea is dit zeker het geval. Stekken gebeurt in een stekserre, planten groeien op in een koude serre, al dan niet met een periode op het containerveld tijdens de zomermaanden. Vervolgens worden ze in een koelcel gebracht om simultane bloei te stimuleren en vervolgens geforceerd om bloeiende partijen te bekomen. Tussendoor worden ze ook nog een aantal keren wijder gezet, naarmate de planten groeien.

De kostprijsberekening wordt nog complexer, aangezien we stookkosten enkel toewijzen in de wintermaanden. Dit betekent dat serrelocaties (koude serre, stekserre en forcerie) virtueel opgesplitst worden in een zomerperiode en een winterperiode (met dus elk een eigen €/week-m²).

Veel data ter beschikking

Ondanks die complexiteit werd toch binnen dit provincieproject voor azalea gekozen. Enerzijds zijn de meeste bedrijven in Oost-Vlaanderen gelegen; anderzijds beschikt de Adviesdienst al over veel data van deze teelt. Komt nog bij dat azaleateelers vrij goed weten hoe snel de verschillende teelthandelingen gebeuren. Dit maakt een redelijk correcte inschatting van de arbeidskost mogelijk.

Goed resultaat met beperkte input

Om een brede toepassing te kennen in de sector, is het uiteraard belangrijk dat de modellen toelaten om op een eenvoudige manier tot een kostprijs te komen. Het doel is dat de teler slechts een beperkt aantal bedrijfsspecifieke parameters moet invoeren, om toch al een goed resultaat te krijgen. Deze vereenvoudiging betekent dat het resultaat uiteraard een benadering zal zijn van de echte kostprijs. Aan het PCS de taak dus om de modellen zo op te stellen, dat de foutenmarge beperkt blijft (maximaal 10%). Anderzijds moet de teler de modellen zelf kunnen aanpassen, zodat de foutenmarge verkleind kan worden en de berekening toch verder gepersonaliseerd kan worden aan het bedrijf.

Hoe werken de modellen?

Doordat de teelt van azalea zo complex is, is de €/week-m² de enige correcte basis om de berekeningen te doen. De modellen zijn dan ook vertrokken vanuit dit principe voor het toekennen van de bedrijfskosten. De variabele materiaalkost en de arbeidskost worden apart berekend en toegevoegd om een totale kostprijs te bekomen. Er werden modellen gemaakt voor 3 potmaten: P12, P14 en P17. Voor P12 en P17 werden twee scenario's berekend, de zomerstek en de winterstek. Bij P14 zijn er drie; daar hebben we een extra scenario voor de zomerstek gemodelleerd. Er zullen na verloop van tijd nog andere scenario's en potmaten bijkomen; daar wordt volop aan gewerkt.

KOSTPRIJS AZALEA

“ Het doel is met een beperkt aantal parameters, een goed resultaat te krijgen.

Om eenvoud te laten primeren, zijn de modellen zo opgesteld, dat de volgende parameters voldoende zijn om een kostprijs te berekenen:

- de grootte van het bedrijf (netto betaalde oppervlakte van het containerveld en de serres),
- de mest- en sproeistoffen (deze worden bij de bedrijfskosten gerekend, omdat het aandeel per plant eerder beperkt is),
- elektriciteit,
- stookkosten
- alle overige bedrijfskosten (zonder bezoldigingen, pensioenen en personeelskosten).

De modellen werden in excel gemaakt, zodat de teler kan zien op welke manier de berekeningen gemaakt worden en simuleren/aanpassen mogelijk is.

Aan de slag

Wil je de modellen zelf eens uitproberen? Of wil je gratis beroep doen op de Adviesdienst Rentabiliteit & Vermarkt- ing voor een kostprijsberekening van je teelten? Neem dan contact op via dieter.blancquaert@pcsierteelt.be of 09/353.94.87. ■